

კრედიტორი

კრედიტორის პრინციპები... კრედიტორის პრინციპები... კრედიტორის პრინციპები...

დროება

გამოდის ყოველ-დღე ორშაბათს გარდა

ვანი განცხადებისა

დღე... მარტი... განცხადებისა... ვანი განცხადებისა...

ვანი განცხადებისა... დანართი...

ოთხშაბათს 31 მარტს

თფილისის კრუპოვი ბაზარული იმედა

ბაღი

საქართველოში წერაკითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებისა

სახარგებლოდ

გილეთი ღირს 2 მანეთი.

წინ-ღინვე ბილეთის ყიდვა შეიძლება შვედრდის სააგენტოში, ხოლო ბაღის დღეს თვით პრუჟოკში.

ქალები გალდებულნი არ არიან გულ-ამოჭრადის კაბებით მოვიდნენ.

ტელეგრაფი

(სახლთა-შობის ტელეგრაფის სააგენტოსი...)

ოღმესა, 20 მარტს. ზნაგურა... რის ღებ. სტრუქტურა... მასშტაბი...

19 მარტს, 11 საათზე იყო ზნა... გული ზნაშვიდი სტრუქტურისა, დაეწინებ ღებ-ღებ. გურგა მთელი...

ბარაკ-მოქმედთა განხრავის დრ... მთ ამოუჩნდათ: სამი რეგულაციები, სამი ხანჯალი, რამდენიმე ზნაშობ...

ბარაკ-მოქმედთა გამოუდგა დასა... ჭრად ნახანის ქარხანაზე მუშა ხანჯი...

მმართველობის უწყებები... გვან... ნობებენ, სუხანოვი უკვე დახვრიტეს...

თავსმჯდომარედ "თავისუფალი მკა... ნომიურა საზოგადოებისა" ამოწმე... ულია წინანდელი მინისტრა ახალა...

ექსპერტების სხდომა გადასასდგ... ბის თაობაზედ უკვე გათავდა

20 მარტს სტრუქტურის მკვლე... ლებს განდაეცად გამომტყუნებელი... მქმი, საღამოს 9 საათზედ სამხედრო...

მალლით და სიღრმით, ერთის სიტყვით...

ყოველისფრით კაკლის ხეს. პეტრო... რის აზრით, ერთ ნაირი ჯაფა და მოე... ლა სპირია კაკლის ხის აღზრდას და...

მაშასადამე, ეს თქვენი შედარბ... კაკლის ხის და სამშობლო სიყვარუ... ლისა ცოტა არ არის, რომ კოქლოს...

შუადამისს გამომცანა თავის გარ... დწვევტილება.

21 მარტს დასასუფლაგეს სტრუქტ... კოვი დიდის აზრით, თანადსწრებით...

დღიური

ღღევანდელის ფორტიტ მოსულს... პეტრებურდის გაზ. "გოლასში" (№ 70)...

მოსკოვის უწყებების მე-44 ნო... მერში დაბეჭდილია თფილისიდან გა...

მოსკოვის უწყებების მე-44 ნო... მერში დაბეჭდილია თფილისიდან გა... გზანელი კორრესპონდენცია, რომე...

მოკვანილი მაგალითი უნდა მას ემსგა... სებოდეს და თქვენი მაგალითი კი...

შემდეგ ამ უგემო შედარებისა მწე... რალი გადადის მამულის სიყვარულის...

დროები ზნატომის დასამშვენებლად... ცირკში გაჭვიდონო. რამდენათაც შესა...

რაიცა შეეხება ქართველთა დრო... შის შეურაცყოფას, ეკითხულობთ:

იმ დროშაზედ ხომ არა, რომლის... კალთის ქვეშ საქართველოა, ვითარცა...

ჩვენს აზრს. ამ მამულის-შვილების... უარყოფის შემდეგ მწერალი გვეუბ...

მს ორივე აზრი, თუ როგორი უნ... და იყოს მამული-შვილი გამოთქმუ...

*) ის. "დროება" № 60.

ჩოლოქთან მამაკურ ბრძოლისათვის 4 ივნისს 1854 წ.?

„შველა ეს ის დროა, რომელიც ქართველთა მალაღობისა და ეჭირათ ხელში, რომელსაც სახელოვანად იცავენდნენ და რომლითაც მცირე პირობის მინდვრებში, ჩერკეზის, ჩეჩნისა და ღალისტინის სიმაგრეებზე დაიმსახურეს თავისხელმწიფეთა ნდობა რუსეთისა და საქართველოს საუკეთესო შეილთასის ხლის დაღვრით. მაშ რომელ ამ დრო-შათაგან გვიჩვენებ „მოსკ. უწყებები“ რომ ცირკს გარდაეცეთ?

ღელ-მიწაზე არ მოიპოვება ბარბაროსი, რომელიც პატივს არა სცემდეს იმ საერო წმიდანს, რომელიც წარმომადგენელია, ემბლემია ერის სახელისა და ნაციონალურ ღირსებისა. მოსკოვის გაზეთი აქაც გამოასარიცხი შეიქნა და რამდენად სანატორი და სასიქადულთა ამ გვარი იმის ქცევა, — ამის დაფასება საზოგადოებისათვის მიგვიღვია; ჩვენ კი დარწმუნებული ვართ, რომ რუსის საზოგადოება ღირსეულად დაფასებს „მოსკოვის უწყებების“ ამ „პატრიოტულ“ მოქმედებას, რომლისთვისაც ჩვენ შესაფერი სახელიც კი ვერ მოგვიძებნია.

წინამძღოელი თფ. მასრის თავად-აზნაურთა ლ. მალაღობი“.

ამ წერილს ვაზ. „მოლოსი“ შემდეგ შენიშვნას უკეთებს:

„სამხლევარი არა აქვს სხვა-და-სხვა გვარ-ტომის ხალხთა წაქსევას. ბუშინ ნემცებზე უქსიანდნენ; დღეს ქართველებსა და სომხებს მიგზრდნენ! რა გამოვა აქედამ?

„ჩვენ მივიღეთ მთელი იდამ აქვე დაბეჭდილი წერილი თფ. მასრის თავად-აზნაურთა ლ. მალაღობი“.

მგონი ვერ მიპოვოს მწერალმა ისეთი მამულის-შვილი ვერც ჩვენში და ვერც სხვაგან, რომ არაფერი სიძულვილი არა ჰქონდეს. თუ არაფერი სიძულვილი არ ექნებოდა, არც არაფერი ებრძოდა და არც მამულის-შვილის სახელს მოიპოვებდა.

როგორც ზევით ვსთქვით, მწერალი სხრეკს მეროპის მამულის-შვილების გვაშებს და გამოჰყავს, რომ მათ შორის არ მოიპოვებინ ნამდვილნი პატრიოტნი. მისის აზრით ბერმანიაში მარტო ტრეიჩკვა, რუსეთში პატრიოტი და აქსაკოვი. მხოლოდ მცირეოდენი ნაწილი მეროპის ახალ-გაზდობისა ამ უკანასკნელს დროს დამდგარა იმ გზაზე, რაზედაც ჩვენი მამა-პაპანი იდგნენ და ეხლა ჩვენი საზოგადოება სდგას.

მსეთი შეცდომა, ჩემის აზრით, ავტორს მოსდის ან იმისთვის, რომ არ იცის მეროპის გამოღვიძების და წარმატების ისტორია და ან იმისთვის, რომ სამშობლოს სიყვარულის ბურუსში მეტათ განხვეულა. ასე რომ არ იყოს, უეჭველად ეცოდინებოდა, რომ ბერმანიაშია და რუსეთშია თითო ტრეიჩკივად, აქსაკოვ-სუვორონივად ოც-ოცი ნამდვილი მამულის-შვილი იმყოფება. ამას გარდა ეს მამულის-შვილები ეხლა კი არ გამოდიან ცხოვრებაში, დიდი ხანია რაც გამოსულან.

ვად-აზნაურთა წინამძღოლისა, და ძალიან კარგათ გვესმის თუ რა ზიზღითი გრძობა უნდა აღედგა მთელი საზოგადოებაში „მოსკოვის უწყებების“ საძაგელ ცილის-წამებას იქაურ ქართველებსა და სომხებს, რომელთაც რაღაც „სებარატიზმს“ აბრალებენ მხოლოდ იმიტომ რომ ისინი თავიანთ სამშობლო სცენებს ხელს უშობთავენ.“

ჩვენ, ჩვენის მხრით ძალიან მოგეწონს ამ გვარი ხმის ამოღება თავად-აზნაურთა წინამძღოლისაგან, როდესაც ამ თავად-აზნაურთა სახელსა და პატივს ასე ურცხვის პირით ეხებოან; მაგრამ ჩვენ ერთი რამ გვაკვირებს ამ გარემოებაში:

წერილი ხელმოწერილია თფ. მასრის თავად-აზნაურთა წინამძღოლისაგან. რატომ თვითონ გუბერნიის თავად-აზნაურთა წინამძღოლმა საჭიროდ არ დაინახა, რომ ამ გვარ პრეტესტზე მოეწერა ხელი?

* *

ბუშინ-წინ, კვირა საღამოს, ჩვენმა ჩინებულ პოეტმა თ. აკაკი წერეთელმა პრწრუტის თეატრში წაიკითხა თავის პირველი ლექცია ქართველ ქალებზედ.

თავიდამვე დიდი მნიშვნელობა მისცა ქალებს ბ. ლექტორმა საქართველოს ისტორიულ ცხოვრებაში. აღზრდა, შინაური ოჯახობის საქმე, მწიგნობრობა ძველად განსაკუთრებით ქალების ხელში იყო; ავგწერა, თუ როგორი იყო ძველებური აღზრდა და რა დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა იმ ჩვეულებას, რომლითაც დიდებული წოდების პირნი თითქმის ყოველთვის უფრო მდაბალ წოდების ხალხთან ზრდიდნენ თავიანთ შვილებსა; შემდეგ მოიყვანა რამდენიმე ისტორიული მაგალითი იმის დასამტკიცებლად — თუ რა პატივი ჰქონდათ აღრე ჩვენში ქალებსა, რითა დაიმსახურეს ამათ ეს პატივი, როგორ ერეოდნენ თვით სამხედრო და სახელმწიფო საქმეებშია და სხვ. ბოლოს დიდ ხანს ილაპარაკა თამარ დედოფალზე და იმის დიდებულ მეფობაზე.

პირველი ლექცია ამ თამარ დედოფლის მოღვაწეობის მოთხრობით გაათავა.

ლექციის ღირსებაზე ლაპარაკი მომეტებულად მიგვიანია: ყველამ იცის, ვისაც კი შარშანდელი ლექციები „კეფის ტყაოსნის გმირებზე“ გაუგონია თ. აკაკი წერეთლისა — თუ რა ტკბილ მოუხარი ლექტორია ის, რა ჩინებულის ქართულით, რა გარკვევით და ყველასთვის გასაგონად ლაპარაკობს და რა მშენიერი, მოხდენილის, მახვილის მაგალითებითა და ეპიზოდების მოყვანით აცხოველებს ხოლმე ის თავის ლექციებს.

* *

ბაქოს ქალაქის ჩიხვას გარდაუწყვეტია, რომ გვირგვინის კურთხევის დროს ხელმწიფე იმპერატორის მისართმე ტაბაკისა და სამარილოს სასყიდლად გადაიღვას ქალაქის ხანი-ნიდამ ხუთასი თუმანი და ქალაქის თავის გზის ხარჯად ორას-ორმოცდაათი თუმანი.

„მოდასავლეთე“ სახელს იჩემებს და სხვებს „სლავიანოფილებს“ ადარებს (აზრი დათავებული არ არის და არც ამ წინადადებას ზევით ნათქვამთან აქვს კავშირი. მს ისეთივე სასაცილო მოვლენაა, როგორც მოუვიდათ ამერიკის პლანტატორებს, რომელნიც დაბალი ხალხის დამონავეებასა ცდილობდნენ და დემოკრატები კი დაირქვეს სახელათ. რაში მდგომარეობდა და მდგომარეობს დღეისი რუსის „მოდასავლეთეთა“? იმათ სურდათ და სურთ რუსულ ნიადაგზე დაამკვიდრონ და აღმოაცენონ ვგზა-ბაჟული განთავება, ვგზაბაჟული მეტ-ნაეკება და საუკეთესო მხარეა ვგზაბაჟის სოციალურ იდეალისა. სწორედ ამასვე ნატრობენ, სწორედ ამასვე ელტვიან ჩვენში ის მოქმედი პირები, რომელთაც ჩვენებურმა საბაკევიჩებმა ქართული სლავიანოფილები დაარქვეს“.

პი ამ სიტყვა-სიტყვით ამოწერილის ადგილიდან ეტყობულობთ პირველად, რომ, როდესაც საუკეთესო ნაწილს მეროპის ინტელიგენციისა უარი უყვია რუსულის და გერმანიულის სლავიანობისა და მოდასავლეთობაზე და აურჩევია ის გზა, რომელზედაც ჩვენი წინა-პარნი და ეხლანდელი ჩვენი საზოგადოება დადიოდა და დადის, ერთ ნაწილს ჩვენი ინტელიგენციისა თავი

წამოთქმული გარის საზოგადოების ბატონებო!

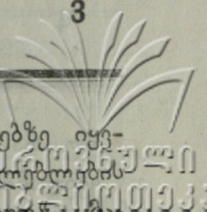
ქართველებს სხვათა შორის ანდაზაცა გვაქვს: „სადაც არ იყო ცოტა კმარიყოსო!“ ღღეს ჩვენთვის, მაინცა-და-მაინც სრულიად მარტული არა ვართ ქვეყნისა და საზოგადოებისათვის მზრუნველ პირებამ, საზოგადოდ თუ ვიტყუთ, არ არის საკმაო არც რიცხვით არც ნაწარმოების ძალით. მქვენივე წათამამებული, გაგზობიყვლები ვიტყვი, რომ ერთი მათთაგანი, თუ ყველანდელ უსუსტესი და უნცრომეც განხლავართ; და მაშ რასაც ახლა ჩემზედ მოგახსენებთ, ის იქნება საზოგადოდ დანარჩენების შესახებ. მს პატივი, რომელსაც მე თქვენს დღეს მანიჭებთ, ერთის მხრით კართობს, რადგანც ჩემს თავს ვეგრძობ მაგდენის ღირსად, მაგრამ მეორის მხრით კი მაგ აღტაცებ მოვიდივარ, რადგანც მე თქვენს აღტაცებულ სინარულში მე ვხედავ საბეგმო ნიშნებს: თქვენში გაღვიძებული საზოგადო თანაგრძობის სურული და მზა ხართ სადღესასწაულის მიეგებოთ მოძაველ მამულის-შვილებს ჩვენზედ უფრო ბედნიერებს, როგორც უფრო მეტის ნაყოფის მოტანის მძღებლებს.

ხან-გრძლივი გვალვის შემდეგ, როდესაც ყველანი წვიმას შენატროვითი მცირე ნაგლეჯი ღრუბლში შორს სადმე ცის კიდეზედ შენიშნა

*) ის. დღევანდელი გარის ვარსა პონდენცია.

ვი დაუნებებია მამა-პაპეულის ნაღვრძევის სწორის გზისთვის, რომელზედაც დღესაც უმრავლესობა ჩვენს საზოგადოებისა დაიარება და შესდგომია ვეროპიელების მიერ ძველად ნაგვალს გზას. მს რა ამბავია? ნუ თქვითთ შეიძლება ინტელიგენცია და ერკოს? მს ხომ ილიოტობას წარმადგენს და ტენის დამახინჯებას? მს თუ ასე არ არის, ეტყობა ეს მოდასავლეთობა სანაგლეჯი მოვლენა არ უფილა სრულიად; თორემ ასე ვეგაიტაცებდა ჩვენებურს მოწინააზრობაზედ. ბონება თხოულობა რომ, თუ ვეროპიელების მოწინააზრობაზედამამოიჩნია ის გზა, რომელზედაც ჩვენი წინა-პარნი დადიდნენ და ეხლაც უმრავლესობა მათის შვილებისა თავის გზათ აღვირებს, რომ თუ ვინმე ჩვენის ახალგაზდობისა სხვა გზას ედგა, უნდა საზოგადოების გზაზედ გადმოსულიყო ავტორის აზრით-კი უკუღმა გამოდგინ ჩვენი ინტელიგენციის ერთს ნაწილს როცა დაუნახეს ვეროპიელების გზაზედ შემოდგომა, ის გზიდგან და მდგარა და ვეროპიულების ძველ უვარგისი გზა აურჩევია!

მხლა ამ წერილად ნაკლულიყვით ბათ ჩვენებს თავი დავენებოთ, თუ უფრო, რომ მეტათ ქიანურდება ჩვენი საუბარი და შეუღებოთ ზემო-ამოწერილს

აბარებს მუშაკებს. ისინი აღტაცებით ამბობენ მაშინ: „—მაღლობა ღმერთს! პარტი ნიშნია. ეს ღრუბელი თუმცა თავის თავით ბევრს ვერ გაარიგებს, მაგრამ იმედია ამას სხვებიც მოემატებინან, გაიზღებან; ღრუბელი დაჰფარავს ერთიანად ცას და მოგვცემს წვიმას ჰაერის გასაგრილებელს და ნაყოფის მოსაცემად დედამიწის გამაპობიერებელსო!“

პარგათა ვგრძნობ, რომ ჩვენ იმ ღრუბლის ნიშანს წარმოგადგენთ თქვენ და თქვენ კი—იმ გულ-მხურვალე მუშებს.

მაშ, ბატონებო, ვისურვოთ ერთად, რომ ეს ნამდვილი მზრუნველები, მალე გამოჩნდნენ ჩვენში და ეს შესაძლებელია მხოლოდ მაშინ, როდესაც რიცხვი თქვენებ თანაგრძობობისა და თქვენსავე კეთილის-მოსურნე გვემეობისა იმატებს.

ნათქვამია: ძალა-დაუტანებლობა, თავის თავით, დანაშაულობაში შენანებთ გამოტყნა ვმირობის ერთი მუხლთაგანია! და რადგან ჩვენს წინაპრებს არც ერთი ვმირობის მუხლი არ ღარჩინათ, რომ ჩვენთვის არ გამოეცეს, მე დღეს გამოვტყნებ, არა თუ თქვენ მაგიერ, ჩემ მაგიერთაც, და გაბედვით ვიტყვი, რომ ჯერ ჩვენში ცოტანი არიან თქვენებ მძრუნველნი. ერთი რომ მაყვრის თვალთ იყურება, ასი მტრულათ! ასი რომ მუშაა, ათასი ხელის შემშლელი!!

მაშ, ბატონებო, ღმერთმა გაამრავლოს რიცხვი ჩვენის ქვეყნისთვის კეთილად მძრუნველებისა! ზაუმარჯოს

ლის წინადადებების არსებობის გარეგნულს. მწერლის შეხედულებით მოდასაველთენი შემცდარნი არიან და საბაგლობას სწადიან, როდესაც ცდილობენ თავის ქვეყანაში დაამკვიდრონ მერობის განათლება, ევროპული მეცნიერება და საუკეთესო მხარენი ევროპის სოციალურის იდეალისა; მაშა სადამე, თუ ესენი წარმოადგენენ თავისის მოქმედებით საბაგლოს მოვლენას, ამ.თა მოწინააღმდეგენი, მტერნი ყოველის ევროპიულის განათლებისა, მეცნიერების და სამოქალაქო თუ საპოლიტიკო იდეალის შემოტანისა უნდა ჩაითვალოს ნამდვილ-მამულის შეიღებად; მაშა სადამე პატკოვი, პკსაკოვი, სუფორინი უნდა დიდის პატუით იდიდებოდნენ? აშას ლოლიკა მოითხოვს.

თქვენ ჰკიცხავთ მოდასაველთეთ; მაშადამე თქვენ იმათ არ ეკუთვნით; მაგრამ თქვენ თავს არც სლავიანოფულად ცნობილობთ. მაშ რომელს გუნდს ანუ წრეს ეკუთვნით? შექველთ, მიპასუხებთ, იმ წრეს ანუ იმ დასს, რომელთაც მამულის-შვილებს ეძახიანო. ძალიან კარგი, მაგრამ არ შეიძლება გვიჩვენოთ თქვენი მამულის-შვილი რა გზას ადგა? თქვენ 130 გვერდზედ გვიწერთ, რომ მამულის-შვილმა ყოველისფერი, რაც კი ეძებოდა მის მამულს, უნდა მოუპო-

ვით ყოველთვის და ყოველგან, საზოგადოდ ყველას და კერძოდ თვითოვეულ თქვენგანს!

„დროების“ კორესპონდენცია.

გორი, 19 მარტი. „ღმერთო, გვიშველე! ღმერთო, გვიშველე!“ ჩვენი ქართველობა დღემდინ გულგრილი იყო, დღემდინ ვერ ბედავდა, ან იქნება არ უნდოდა,—არ გამოუცხადებია საჯაროდ რომელიმე მოღვაწის სარგებლობან მოქმედებაზე თანაგრძობობა; დღემდინ არ დაუჯილდოვებია პატიოსანი მოღვაწენი ჩვენი ღვიძლი ენისა, ეროვნობისა, ლიტერატურისა, არა რითიმე, ცარიელი ლიტონი სიტყვითაც არა! მწერალი მარტოდ-მარტო იდგა შეიდანზე, მას საზოგადოება, ხალხი ბანს არ აძლევდა, გულს არ უკეთებდა, ხმას არ უმაგრებდა, მკლავს არ უმაძცებდა.

მაგრამ მწერალი, მოყვარე თავის ტურფა, კეკლა სამშობლოსი, ამით არა ჰკრთებოდა; თუმცა კი ზოგჯერ სწყვეტდა შრომას, მაგრამ კვლავ ისევ იღებდა კალამს ხელში, მართამდა ჩანგს და ზედ აფორიალებდა, აკენესებდა სიმებს თავის სამშობლოს, „საგაზილოს“ — როგორც ეძახის რუსთველი სამშობლოს, — ასამაღლებლად, ასადგენად.

იმდენი იკვნესეს ამ პატიოსანმა მოღვაწეებმა, რომ ბოლოს კენესას ბანი მისცეს და სასიამო სიმღერა, სიმღერა სამ-ხმოვანი, გამოკრთა ჩანგიდამ...

ეს სიტყვები წარმომათქმევინა იმ თანაგრძობამ, რომელსაც იჩენს ზორის ქართველი ახალგაზღობა კერძოდ

ვოსო. ახლა მითხარით, თქვენს მამულს რომ მერობის განათლება და მეცნიერება ეჭირებოდეს, მოვალე ხართ თუ არა, ყველა ეს შემოიტანოთ თქვენს სამშობლოში? — დახ, მიპასუხებთ. მაშ, თუ დახ, თქვენ ამ შემთხვევაში მოდასაველთე ჩნდებით, თუ არა? მაშ თუ ასეა, თუ შენთვის შეცდომათ არ მიგაჩნიათ ასე მოქცევა, მაშ სხვებს რაღათ უკრძალავთ და არცხვენთ ამ გვარის ქცევისთვის? ეს ერთი მხარე.

ახლა ავიღოთ მეორე მხარე: თქვენ მამულის-შვილი ხართ, თქვენი მამული მერობის ზედა პირის განათლების შემოტანით თუ სხვა რისიმეს შემოტანის წყალობით ჰკარგავს თავის სიმშვენეს, თავის ხასიათს და ეროვნებას, ამ შემთხვევაში მოვალე ხართ თუ არ, როგორც მამულის-შვილი, რომელსაც ვედაგება გული სამშობლოს უკუღმა ტარებით, ყოველი წამი სიკაცხლისა მოანდომოთ იმას, რომ ეს მახინჯობა და მაიმუნობა მოაშორე შენს ქვეყანას და ალაღვირო მას-ში ძველად ნაქები მისი სიმშვენე და ეროვნება? — დახ, თქვენ უნდა მიპასუხოთ. მაშ ეხლა მითხარით, თქვენ ამ შემთხვევაში ფეხი გიდგათ თუ არა იმ წრეში, რომლის სახელი სლავიანოფილობაა?

და საზოგადოდ მთელის მართლსაშესახებ ჩვენი ჯერეთ დაუჯილდოვებელ, ჯერეთ დაუფასებელ საზოგადოებას მოღვაწეებისა. შექველია, რომ სხვა საქართველოს კუთხეებიც არ ჩამოგვიჩიბიან უკან და ბანს მოგვცემენ. როდესაც პატკოვის გაზეთში გამოვიდა ქართველებზე ცილის-წამება, აქ ყველა არა თუ დაგვადონა, გამოგვაფხიზლა. მაშასადამე ჩვენიც... და სხვანიც... ჩვენმა „დიდმა პოეტმა“, როგორც იმ დღეს პაკიმ უწოდა ილია ჭავჭავაძეს, ამაზე ხმა ამოიღო. ეს ხმა არ დარჩა „ხმად მოლაღდე-ბელად უდაბნოსა შინა“, მას მისცა ყველამ ბანი. თანაგრძობობის ტელეგრაფები გაეგზავნა. სხვათა შორის ბორიდამაც წავიდა თანაგრძობობის ტელეგრაფებით.

ძლივს-მეთქი, ვიფიქრე ძლივს და უფასეს კაცს შრომა; ყველა ჩვენი-ბური ქართველი შორიდამ კოცნას უგზავნიდა ჩვენ პოეტს პატიოსანი და მტკიცე სიტყვისთენია. დიდი რამ არის, როცა მშრომელს შრომა უფასდება ღირსეულად!

მეორე შემთხვევა საზოგადოდ თანაგრძობობის გამოცხადებისა მოგვცა ჩვენმა მეორე დიდმა პოეტმა, სახალხო პოეტმა, ჩვენმა ჯგაგამ.

მარტის 13-ს გამოვიდა ზორში თ. ნ. დიარამიდის თხოვნით. ისე მოვახერხეთ საქმე, რომ გაემართეთ ლიტერატურული საღამოები; წაიკითხა პაკიმ „მეფხვის ტყაოსანზე“, რომელითაც ნამდვილი სიამოვნება მოგვანიჭა; 14-ს ორშაბათს წაიკითხა თავის გრძობით, ჰკუთუთ და უსაზღვრო მამულისადმი სიყვარულით საესე ლექსები.

ერთი მითხარით, რა დასაძრახისია ის კაცი—რაც გინდა დაარქვი მას, გინდ მოდასაველთე გინდ მოაღმოსაველთე—რომელიც თავის ქვეყნის ნიადაგზედ ესთქვათ კარგის სოციალურ იდეალის დამკვიდრებას ცდილობს? მე გგონია, თქვენგნით ხშირად ნახშირი სიტყვებიც პატრიოტობა, მამულის-შვილობა, ეროვნობა და სხვ. მეროპას მოუტია ჩვენთვის; მე გგონია, თუ რამ სწავლა-განათლება, ხელობა და ჰკუთ გვისწავლია, სულ იმ დასაველთის წყალობით და თქვენ კი ასე სი-საძაღლეთ მიგაჩნიათ ამ გვარნი შემოღებანი. გგონია, საუკეთესო რუსის მწერალნი ბელინსკი, ბრანოვსკი, ლობროლიუბოვი, ჩერნიშევსკი, პისარევი და მრ. სხვ. უფრო მოდასაველთენი იყვენენ, ვინც სლავიანოფილნი, მაგრამ ამითი იმათ პატრიოტობას და ნამდვილი მამულის-შვილობას არა აკლდებოდა—რა; აგრეთვე საფრანგეთში მაშბეტა, როშფორი, ძლე-მანსო არა ნაკლები მამულის-შვილები არიან, თუმცა ყოველთვის მშათ არიან თუ რამე კარგი ნახეს სხვის ცხოვრებაში, შემოიტანონ თავის სამშობლოში. ავიღოთ წინააღმდეგი მაგალითი: რუსეთის მწერალს დოსტოვისკის თუმც საზოგადოდ სლავიანოფილს უწოდებენ, მაგრამ მათც დიდს პატივშია რუსეთის

ლიტერატურულ საღამოებზე იყვენენ ყველა ზორის სასწავლო-მოსწავლენი უფასოდ. „ბრანოვი“ „უმაჯოს“ და „პაკი, პაკის!“ ძახილის საზღვარ აღარ ჰქონდა. საზოგადოებამ აღტაცებით მიიღო თავის საყვარელი პოეტი არ იცოდნენ როგორ გამოეთქვათ თანაგრძობობა, სიყვარული, პატივისცემა ამ დაუცხრომელი სამშობლოს მგოსანისთენი.

15-ს ქალებმა გაუკეთეს ვანშაში ზორის კლუბში, სადაც დაესწრო ჩვენმიერ პატივცემული მახრის უფროსი თ. რ. პრისთავი, რომელმაც მხურვალე სიტყვა წარმოთქვა და დაგვიხატა ჩვენი მდგომარეობა. შეველა განარებული იყო, ყველამ ენა ამოიღვა, ყველა სიტყვას ამბობდა და აფასებდა, ღირსს ადგილს აძლევდა პაკის ჩვენი ლიტერატურაში.

16-ს მარტს გაუკეთეს საღილი პოეტს ზორის ქართველმა ახალ-გაზღობამ; საღილზე იყვენენ ზოგიერთი სომხებიც. პაკს საღილგრძელოებს, შესხმებს არ ჰქონდა დასასრული; ზოგი შეეხო მომავალ თაობას, ზოგი ქალებს, ზოგმა პაკის პოეზიის მნიშვნელობა, მისი გავლენა დაგვიხატა; ზოგმა ითხოვა შეძლება, რომ თავის სამშობლოს გამოადგეს, თუ მე ვერ გამოვადგები, ისე ავზღდი ჩემ შეილებს, დაუტოვებ იმათ ისეთ ანდერძს, რომ, მსახურობდნ თავის სამშობლოს დაუცხრომელად, ჰყვანდეთ მაგალითად პაკი და მისი მამულისადმი სიყვარული“ (დიარამიდემ). მ. შიფიანმა წარმოსთქვა სიტყვა პაკისადმი ახალგაზღობის მხრივ. საღილს შემდეგ მოახლოვდა

ახალგაზღობისაგან. თვითონ სლავიანოფილობა რომ საძაგელი რამ ყოფილიყო, შექველია, დოსტოვისკი იმ ძეგლს ვერ დაიდგამდა, როგორც რუსეთის ახალგაზღობამ მას დაუდგა. მაშ თუ ასეა, თუ მოდასაველთებშია არიან პატიოსანნი და ნამდვილნი მამულის-შვილნი და სლავიანოფილებშია, ეტყობა, რომ ეს ორგვარი მტნებანი თვითონ თავისით არა ყოფილან შესაძგნი და გასაკიცხნი.

ჩემის აზრით, ორ გვარი მიმართულება, რომელიც სუფევს რუსეთში და ყოველს მერობას სახელმწიფოებში, არამც თუ მაენებელნი და საძაგელნი არიან, არამედ უსაჭიროესნი და ნამდვილნი დამხმარებელნიც განათლებისა, უამათოთ კაცობრიობა წარმატებაში ვერ შევა. მე ვგონებ, რომ მამულის-შვილი ეწოდება იმ კაცს, ვინც პატივს სცემს ყველას იმას, რაც კარგია სხვის ცხოვრებაში და სძაგს ყველა ცუდი თავისია თუ სხვისი, და ცდილობს ყველა კარგი გადმონერგოს თავის სამშობლოში და ამავე დროს თავის თავზე უმეტესად უყვარს თავისი ხალხი და უნდა, რომ მას ჰქონდეს საკუთარი გზა წინ მსვლელობისა.

ჭვანი.
(დასასრული სგაღ)

ისყიდვა

25% ნაკლებ მინამ სსჯ

ხი, გაგაო, შეკლადი, ბისევიტი, რასა, ბრინჯი, ჭურჭლები, სტაქანი, ბაქლები, თუშები, ჩინიკები, სტაქანი, ფოდნისები, შირის-საშანი, გლეხები, სამურველი, ტანისამოსის სარკვეები, დანები, კაღები, ქაღალდები, კანკეტები, რეკულები, კანკეტები, თოფები, რეკლეტები, კრავები, ზეხები, ვანები, ქაღები, საყვლეტები, კრავა, უნაგირები, ლაგები, უთო, ტანსტები, შირისსაფი, ცხვირის-საფი, ხუჭები, ტუაღების საშანი, ლაგები, შანბათი, ციტატამაგნეზია, ქინის, ნო, შორტეების, სერესი, კანკეტები, ათასი სსჯ. რამები, — ინგლისის ლაზიანი. იქვე ჩი ვაჭართათვის დათ: ფუთობით 40, 46, 52 და მან. და გირვანქობით: 1 მ., 1 მ. კი, 1 მ. 20 კი, 1 მ. 40 კი, 1 მ. კი, 1 მ. 80., და უბირველი სახის 2 მ. — წონა უქაღალდით.

თოფები 20—60 მან., ხოლო (choke bore) George Dau-ს კიდე—120 მან. რეკლეტები 4—მან. და ბუდდგის 11—20 მ. უნაგირები 65 მან-დამ; შეჭიდის ხები ჩანგლებით 3 მან. 50 ლუქ., ალბომები ნახევარ ფასად, ტრები და სსჯ.

უქვანად უმრავლესი ამოწმებისა და რეკლეტების თოფისა (100—100)

ბრიტანოვის წიგნის მალაზიის ლის პირ-და-პირ) და ბ-ნი იონიანი თან (ოკრუტის სუდის ქვიისყიდვა წერა-კითხვის საზოგადო გამოცემა:

წითელი ფარანი, ფასი 15 ლ. ხატაურთი — — — 10 ლ.

ბაშინი

აკვებავ ხარაგველებთან, რომელი იყიდებიან თოფისის ბაზრებში, ნებში და დაცარბეთ 1 მარტი 1 აზნაღამდის.

ბამომცხვარი პური: ხორბლის ფქვილი პირველის ხარისხის — 1 გირ. მეორის „ — 1 გირ. მესამის „ — 1 გირ. იმავე ფქვილ. თორნეში ბამომცხვარი პირველის ხარისხის — 1 გირ. მეორის „ — 1 გირ. მესამის „ — 1 გირ. ჯვარის-მამის პური: პირველ ხარის. ლავაში 1 გირ. მეორის „ — 1 გირ. მესამის „ — 1 გირ. ძროხის ხორცი: პირველის ხარისხის — 1 გირ. მეორის „ — 1 გირ. სუკი — — — 1 გირ. სხვის ხორცი — 1 გირ. ლორის ხორცი: პირველი ხარისხის — 1 გირ. მეორის „ — 1 გირ.

ისყიდვა

15,000 თუშა 1 ხარისხისა, თითო 15 კაბ.

12,000 ბროლის სტაქანი თითო 25 კაბ.

10,000 ბაგალი და სტაქანი თითო 10 კაბ.

10,000 ფოდნისი და გასაღები თითო 15 კაბ.

10,000 ნეესი, 8 კ. 40-მდინ ასი.

10,000 შენადი თავის პრიბორით თითო 5 კაბ.

5,000 ბოთლი შორტეებისა და ხერესის თითო 1 მან.

2,000 არშინი კლიონკა 60 კაბ. 2 მან. არშინი.

2,000 დიუქინი ყარანდაში და ყალმის ხელი 8 კ. 50 კაბ. დიუქ.

2,000 გირვანქა ინდოეთის ბრინჯი 7, 8, 10 კაბ. გირვ.

1,000 გირვ. თვალთ-მაქცი ლე-ზიოშა 50 კაბ. გირვ.

600 ინგლისის რეკლეტები 4 მან. 34-მდი.

300 ინგლისის თოფი თითო 20—100 მან.

ღრაპი, მაუდი, ტრიკო, ალბომები, საზამთრო პალტოები, ქუდები, შარვლები და ტანისამოსი ნახევარ ფასად. ინგლისის მალაზიანი. (40—39)

ლონდონის მალაზია გომრციულ-ბანკის ქვეშ დაარსებულია ნამდვილი ჩინის გასასყიდლათ შირველი მკარვეთისა და საუკეთესო ინგლისური საქანლისა: მკალითებ: თოფებისა, რეკლეტებისა, გლეტებისა, ჭურჭლებისა, კრავატებისა, დანებისა, კოვჭებისა, ჩინიკებისა, შოკოლადისა, გაგასი, დუხებისა, საშონისა, შოკ კებისა, ცხვირ-სახორცისა, ქალაღისა, კანკეტებისა, კაღებისა, უნაგრებისა, სუკრისისა (გემრეული გლეშინი ზეთისა) და სსჯ. სააგენტო მკინტროშის მოსახურავებს გასასყიდლად კანფეტების და ბატკონის და კამბ. მურასისა, აგრეთვე ხუჭებისა და წინდებისა ნოტინგამიად. ნამდვილი ჭაჩანის სიგარები. (100—92)

ბათუმი
ამ დღეებში მიღებულია საუკეთესო ხარისხის თამბაქო და მზარელები ბათუმის აზნაურების ქაზნადამ. ისევე მისილია სიღმე და ცალკეობის შორსკეტზე, რამაზოვის თამბაქოს დეპოში. მისეც პარტეებდ უიღვა ქსურს, იმეც შეუძლიან შეუკეთეს მხვილ მუხრსუ-ოაგ.

ადგომიდან დაწყებული შირველს ეხეკის თეგმდინ, ორი საათის ნაშუადღებდამ, კვირბობით, ყველა შარკამხერების მდარეები დაიკეტებიან, შარკამხერებთან ამქრის გარდაწყვეტილებით ამას ვაგნობებთ საზოგადოებს. (3—3)

ავათმეოფები მიიღესან დილის რვა საათიდან თორმეტ საათამდის.

ოქტობრის გარდაღებისა და ლისიციევი—შინაგან ავათმეოფებისა; გელდიში სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეოფებისა; ბასურტოვი—ბუბიაბის, ქაღების და ყმწვილების ავათმეოფებისა; ბასავეი მარღვების სისუსტის და შინაგან ავათმეოფებისა.

სამშახთს. მინკევინი—სირურგიული ავათმეოფებისა; ლისიციევი—შინაგან ავათმეოფებისა; გელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეოფებისა; ბასურტოვი—ბუბიაბის, ქაღების და ყმწვილების ავათმეოფებისა; ბასავეი და დანიელ-ბეგოვი—მარღვების სისუსტის და შინაგან ავათმეოფებისა.

ოქტობრის. ლისიციევი და მირამანოვი შინაგან ავათმეოფებისა; გელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეოფებისა; ბასურტოვი—ბუბიაბის, ქაღების და ყმწვილების ავათმეოფებისა; ბასავეი—მარღვების ავათმეოფებისა.

ხუთშახთს. ლისიციევი—შინაგან ავათმეოფებისა; გელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეოფებისა; ბასურტოვი—ბუბიაბის, ქაღების და ყმწვილების ავათმეოფებისა; ბასავეი—მარღვების ავათმეოფებისა.

შარსკეკს. მინკევინი—სირურგიული ავათმეოფებისა; ლისიციევი, მირამანოვი და დანიელ-ბეგოვი—შინაგან ავათმეოფებისა; გელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეოფებისა; ბასურტოვი—ბუბიაბის, ქაღების და ყმწვილების ავათმეოფებისა; ბასავეი—მარღვების სისუსტის ავათმეოფებისა.

შახთს. ლისიციევი—შინაგან ავათმეოფებისა; გელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეოფებისა; ბასურტოვი—ბუბიაბის, ქაღების და ყმწვილების ავათმეოფებისა; ბასავეი—მარღვების სისუსტის ავათმეოფებისა.

განცხადებანი

დასყიდვა ალგომამდის ინგლისურ მდარეში.

ქუდები 1 მან., ჭურჭლები 2 მ. 50-დამ, შარვლები 4 მან. შიჯაგები 8 მან., მთელი კოსტიუმი 13—19 მან-მდი; დრაფი, მაუდი, ტრიკო, ჩოთქები და ალბომები ნახევარ ფასად; სიზაღაღა 1 ხარისხისა — 70 კ. და უიღვა—1 მ. 20 კ. გირვ. ტანისამოსის ჩოთქები 30 კაბ. კრესლები—ტანსტები 10, 14 და 18 მან.—კოლმანის კრავატი 17 კაბ. გირვ., ლეზიოშები 2 კ., თეთრეულის გამოსარეცნი შარშოვი — 5 კაბ. შაკეთი. ამ დღეებში მივიღებთ ყველს—ჩესტრ 60 კ. გირვანქა. ახალ-ახალი-წმინდა და კერცლის სასთლები—3 მ. და 42 კ. ინგლის. გირვ., ინგლის. და ფრანგურ. რკინის ტანსტები 10% იაფად ვინემ სსჯაგან, ე. ი. საბაგეო 4 მან. და სადილო 14 მანეთიადამ. (15—13)

სურამის და ხაშურის ტანციებში ისყიდება დიდ-ძალი დამწარი კირი. შასის შეტყობა შეიძლება სურამში ალექსანდრე აბაზაძისგან. (15—7)

თუ არა მატარებლის მოსვლის დრო, ყველანი ქალნი და კაცნი მივედით სასტუმროსთან, სადაც სადილიდამ წავიდა აკაკი. სასტუმროს ბალკონი-დამ ძირს ხელში აყვანილი და „ურას“ ძახილით ჩამოვიყვანეთ პოეტი; წინ გაუძღვნენ მომღერალნი, აქედ-იქიდ მოსდევდნენ სხვები; აკაკი იდგა ქალებს შუა; პროცესია დაიძრა; მომღერლებმა ნ. ბერივემა, რომელმაც საუცხოოდ იცის ქართული სიმღერები, ს. მგალობლიშვილმა და ზ. ლავითაშვილმა ჯერ იგალობეს ქართული ლექსი, მერე მახრის უფროსის სახლებთან რომ მივიდნენ, სადაც თ. რ. მრისთავი თანჯარასთან მოდგა და თავის კერით და ღიმილით მოგვეგება; ამას შესძახეს „ურას“; აქედამ მომღერლებმა იმღერეს აკაკის ლექსი „უღარდელი კაცი“; ხილთან რომ ჩავიდნენ, ფერხული დაბგეს, აკაკი და ქალები შუაში იდგნენ; ფერხულის შემდეგ მომღერლებმა დამღერეს „ნანა“ ილია ჭავჭავაძისა. მაგზალს ახლო შეჩერდნენ; აქ გახსნეს ბოთლები და ერთი კიდევ დალიეს აკაკის და ილიას სადღეგრძელოები „მრავალ-ჟამიერთა“. აკაკი ხელში აიტაცეს. ხალხი დაგვეგებია; დიდი, პატარა, სომეხი, თუ რუსი; მოსწავლეები; ყველანი შინჯავდნენ, ყველა ერთმანერთს ეკითხებოდნენ:—აი ეს არის აკაკი, აი ლექს რომ სწერამსო. ამ მომენტით ისარგებლა მ. შიფანი-მა და წარმოთქვა გრძნობიერი სიტყვა, რომლითაც გააცნო საზოგადოებას—თუ ვინ არის აკაკი და რა ღვაწლი მიუძღვის საქართველოსადმი.

როცა ჩვენი ძვირფასი სტუმარი აპირებდა ვაგონში შესვლას მამინ ქალებმა: მ. პერესელიძისამ, ნ. მგალობლიშვილისამ და კნიაჟნა ნ. ჯაფარიძის ქალმა მიართვეს ფორთოხლები შემდეგის სიტყვით, რომელიც სთქვა მ. პერესელიძისამ და რომელიც სხვებმაც გაიმეორეს: „ნაცვლად ვარდის კონისა, ძვირფასი სტუმარო, მიიღე ჩვენ ქართველი ქალებისაგან ესე შვირველი შესაწირავი, რომლითაც გიმტკიცებთ სიყვარულს, თანაგრძობას და პატივისცემას იმ შრომისათვის, რომელსაც შენ ეწევი მამულისათვის“.

მინამ ორთქლ მთელი წავიდოდა, „ურას“ და „მრავალ-ჟამიერთის“ ხმა არ შეწყვეტილა; ვაგზალის მიდანი ხალხით აივსო; როცა დაიძრა მატარებელი ხანძლივით, განუწყვეტელი „ურათი“ გააცილეს ჩვენი საყვარელი პოეტი აკაკი.

ხალხი დაბრუნდა. შემოდგნენ თუ არა ხილზე, ნ. ლავითაშვილმა გააჩერა ხალხი და გადუხადა მადლობა, რომ მისგან მოპატიჟებულ ძვირფასს სტუმარს ასე დაუხვდნენ და ღირსეულად დააფასეს იგი, რომელიც ოცი წელიწადია იღვწის სამშობლოსთვის. გუმცავი.